

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-36/23-H

Název	Základní škola Schulzovy sady, Dvůr Králové nad Labem, Školní 1235
Sídlo	Školní 1235, 544 01 Dvůr Králové nad Labem
E-mail	skola@zsschsady.cz
IČO	60154721
Identifikátor	600102041
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivan Jugl
Zřizovatel	město Dvůr Králové nad Labem
Místa inspekční činnosti	Školní 1235, 544 01 Dvůr Králové nad Labem Legionářská 407, 544 01 Dvůr Králové nad Labem Školní 2433, 544 01 Dvůr Králové nad Labem
Inspekční činnost na místě	16. 1. – 19. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Schulzovy sady, Dvůr Králové nad Labem, Školní 1235 (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. V době inspekční činnosti se na obou stupních základní školy ve 34 třídách vzdělávalo celkem 749 žáků. K pravidelné denní docházce do školní družiny bylo v devíti odděleních zapsáno celkem 239 účastníků zájmového vzdělávání. Školní klub navštěvovalo 27 účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy vykonává funkci od roku 2012. Jeho manažerské zkušenosti se odrážejí v kvalitě řízení školy podle účelně nastavených pravidel. Vyváženost profesionálního a osobního přístupu přispívá k příznivé pracovní atmosféře a podporuje týmovou spolupráci. Kvalitně zpracovaný plán rozvoje školy na období let 2022–2025 je v souladu s vizí školy i rozvojovým programem zřizovatele a jeho investičním záměrem. Konkrétní kroky pro dosažení cílů jsou každoročně upřesňovány a jejich plnění je vedením školy pravidelně vyhodnocováno. V rámci řízení školy delegoval ředitel školy některé organizační, řídicí a kontrolní pravomoci na své dvě zástupkyně. Rozdělení jejich pravomocí je funkční a efektivní. Hospitační činnost všech členů vedení je realizována pravidelně, v dostatečné četnosti a poskytuje pedagogům kvalitní zpětnou vazbu k jejich dalšímu profesnímu rozvoji.

Vzdělávání zajišťuje stabilní a kvalifikovaný pedagogický sbor. Ředitel školy soustavně podporuje osobnostní rozvoj pedagogických pracovníků. Při sestavování plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vycházel z poznatků získaných v průběhu hospitací, nabídek vzdělávacích institucí a přihlížel k zájmu pedagogů. V uplynulém období se pedagogičtí pracovníci vzdělávali v oblastech zaměřených na formativní hodnocení, výuku žáků cizinců, informatiku, výuku cizích jazyků, matematickou a finanční gramotnost, práci s nadanými žáky apod. Prohlubování odborné kvalifikace pedagogů se pozitivně odrazilo v kvalitě některých sledovaných hodin.

Školní vzdělávací program byl aktualizován a je platný od začátku školního roku 2022/2023. V souvislosti se změnou školního vzdělávacího programu došlo ke zrušení matematických tříd, které byly v této škole tradicí od 80. let 20. století. Byl nastaven jednotný učební plán pro všechny třídy a nedošlo již k testování žáků pro zařazení do matematické třídy v 6. ročníku pro školní rok 2022/2023. Aktualizovaný školní vzdělávací program kvalitně zohledňuje současné nároky kladené na vzdělání.

Vnitřní i vnější informační systém je účelně nastaven. Pro komunikaci se zákonnými zástupci žáků využívá škola zejména elektronické žákovské knížky, třídní schůzky, individuální konzultace nebo webové stránky školy. K předávání informací a úkolů v rámci školy slouží jednání pedagogické rady, týdenní porady vedení školy a provozní porady. Metodická sdružení na 1. stupni a předmětové komise na 2. stupni se pravidelně scházejí a řeší konkrétní výukové a výchovné problémy, koordinaci výuky v souvislosti s aktualizovaným školním vzdělávacím programem, soulad tematických plánů aj. Funkční systém zajišťuje vedení školy stálý přehled o aktuálním stavu uvnitř školy a možnost pružně přijímat účinná opatření k nastalým situacím.

Vedle efektivní spolupráce se zřizovatelem je škola aktivní i v kooperaci s dalšími partnery. např. s Místní akční skupinou Královédvorskem, kde si pedagogové vyměňují své zkušenosti v podpoře čtenářské či matematické gramotnosti, řeší rozvoj polytechnického vzdělávání aj. Ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Jednička je zajišťována dopravní výchova a některé

další sportovní akce, pro rozvoj environmentální výchovy je významná spolupráce s Lesy ČR, s. p., Městskými lesy a ZOO Dvůr Králové nad Labem. V úzké součinnosti s Pedagogicko-psychologickou poradnou Trutnov a Speciálně pedagogickými centry Trutnov, Náchod a Hradec Králové je zajišťována péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolupráce s externími partnery přispívá ke zvyšování kvality výchovně vzdělávacího procesu a podporuje sounáležitost školy s městem i regionem.

V uplynulém období došlo ve spolupráci se zřizovatelem k výraznému materiálně technickému zhodnocení budovy školy ve Školní ulici. Byly zrekonstruovány půdní prostory a vznikly zde odborné učebny fyziky, informatiky, jazyků, přírodovědy, chemická laboratoř, a prostory pro práci školního poradenského pracoviště. Všechny nové učebny a kabinety byly vybaveny výpočetní technikou, novým nábytkem a moderními učebními pomůckami. Vedení školy bylo velmi úspěšné v získávání finančních prostředků z mimorozpočtových zdrojů. Krajský úřad Královéhradeckého kraje škole poskytl finanční prostředky na doučování ukrajinských žáků a na zajištění asistenta pedagoga pro tyto žáky. Další finanční prostředky byly určeny na zvýšení digitálních kompetencí žáků. Škola je využila na nákup notebooků, robotů, 3D tiskárny apod. Badatelsky orientovaná výuka byla podpořena grantem, ze kterého škola nakoupila učební pomůcky. Dalším zdrojem financování byla dotace poskytnutá škole v rámci projektu ESF Šablony III. Finanční prostředky z projektu škola využila na úhradu mzdových nákladů školního psychologa, využití ICT ve výuce, doučování žáků, realizaci projektového dne ve výuce i mimo školu. Významným příjmem školy byl také příjem z doplňkové činnosti, kterou škola realizuje formou pronájmů tělocvičen, pořádáním zájmových kroužků a vařením obědů pro cizí strávníky. Zisk z doplňkové činnosti využilo vedení školy ke zkvalitnění hlavní činnosti.

Školní stravování zajišťuje školní jídelna. Strávníci mají na výběr ze dvou druhů hlavního jídla a pro zájemce je poskytováno také dietní stravování. Škola vede žáky ke zdravým stravovacím návykům, je zapojena do projektů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol. Vedoucí školní jídelny sestavuje nutričně vyvážený jídelníček, do kterého pravidelně zařazuje dostatek ovoce a zeleniny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem hospitovaných hodin na 1. i 2. stupni byla příjemná pracovní atmosféra a vstřícná, respektující komunikace, která přispívala k pozitivním vztahům ve třídách. Učitelé na 1. stupni měli výuku pečlivě připravenou a promyšlenou vzhledem k probíranému tématu a stanoveným cílům v jednotlivých hodinách. S těmi byli žáci v úvodech hodin seznámeni. Struktura hodin byla z hlediska zařazených vzdělávacích metod rozdílná co do efektivity zapojení žáků. Vyučující často volili frontální způsob výuky v kombinaci se samostatnou činností žáků. Práce žáků v menších skupinách a dvojicích nebyla většinou vhodně připravena, neboť vedla žáky pouze k samostatnému hledání vlastního řešení bez využití vzájemné spolupráce. V hodinách, kde byly zaznamenány prvky činnostního učení, práce s chybou či mezipředmětové vztahy, byla patrná vyšší míra aktivity žáků a jejich zájmu o předkládané učivo. Pokud byly zařazovány aktivity zaměřené na výkon žáků, žáci s pomalejším tempem neměli možnost práci dovést do konce a úspěch zažívali ojediněle. Pozornost a aktivitu žáků udržovaly motivační rozhovory, hudební, pohybové, recitační a relaxační chvílky. Didaktická technika sloužila vyučujícím převážně k prezentaci učiva, její aktivní použití žáky bylo zaznamenáno výjimečně. Efektivní využívání vhodných pomůcek podporovalo rozvoj představivosti žáků a přispívalo k názornosti výuky. Žáci byli účelně vedeni k vytváření pracovních návyků a samostatnosti. Pedagogové rovněž zdařile propojovali výuku se zkušenostmi žáků z reálného života. Ojediněle bylo vhodnou motivací

a na základě zjištění zkušeností žáků s daným tématem navozeno problémové učení. V kvalitě poskytovaných podpůrných opatření ve výuce byly zaznamenány rozdíly. Žáci obvykle plnili stejné úkoly, diferenciací úkolů podle náročnosti s cílem efektivně zapojit do výuky žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i žáky nadané či s rychlejším pracovním tempem se dařila pouze částečně. Některé části hodin byly pro žáky jednotvárné, žáci postupně ztráceli motivaci k práci. Učitelé průběžně hodnotili okamžité výkony a znalosti žáků pochvalami nebo klasifikací. V závěru některých hodin chyběl časový prostor na shrnutí učiva, úroveň naplnění vzdělávacích cílů bylo obvykle sděleno učitelem. Žáci většinou dostávali prostor pouze pro vyjádření vlastních pocitů, nebyli vedeni k rozvoji schopnosti provádět sebehodnocení ve vztahu k vlastnímu učení.

Téměř všichni učitelé na 2. stupni dokázali jasně a srozumitelně definovat vzdělávací cíl, ze kterého bylo zřejmé, co se má žák v hodině naučit. Aktivní zapojení žáků do výuky bylo však ve zhlédnutých hodinách velice rozdílné a přímo úměrné zvoleným metodám a formám práce. Ne vždy učitelé zařadili takové metody či formy, kterými by žáky motivovali k výuce. Často jim nové informace pouze sdělovali při výkladu, všichni však při řízeném rozhovoru vhodně využívali stávající znalosti žáků, navazovali na ně, rozvíjeli je, dávali do souvislostí, zařazovali mezipředmětové vztahy, dbali na správné odborné vyjadřování žáků. Jen někteří od žáků vyžadovali vysvětlování souvislostí či pracovních postupů. Pro účelné opakování, procvičování nebo zvýšení názornosti výuky žáci pracovali s různými pomůckami, učitelé smysluplně zařazovali digitální technologie a při práci s různými aplikacemi vhodně zúročili zkušenosti z distanční výuky. Při samostatné práci měli učitelé pro žáky s rychlejším pracovním tempem připravené další úkoly, ovšem bez stupňované obtížnosti. Nejednalo se o úkoly, které by žáky víc motivovaly k dalšímu vzdělávání a při kterých by museli např. aplikovat získaný poznatek. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami se cíleně věnovali pouze asistenti pedagoga. Při práci ve dvojicích či skupinách žáci spolupracovali, domlouvali se na postupu řešení, nerušili ostatní. Učitelé žákům průběžně poskytovali zpětnou vazbu, která byla ale zaměřená jen na správnost odpovědí, zcela výjimečně na skutečný posun žáka ve znalostech. Pro písemné opakování měli učitelé připravené testy s pestrou škálou různých otázek – přiřazování, doplňování, vysvětlování pojmů apod. Dosažení vzdělávacího cíle zjišťovali vyučující v závěru hodin různými, ale ne vždy účelnými formami, občas se spokojili pouze s obecným vyjádřením o pochopení učiva, aniž by to skutečně ověřili. Sebehodnocení vyžadovali od žáků pouze někteří učitelé.

Hospitované činnosti v odděleních zájmového vzdělávání byly realizovány v souladu se školními vzdělávacími programy pro školní družinu a školní klub. Každé oddělení efektivně pracovalo s tematickým zaměřením podle ročního období a propracovaným týdenním plánem pestrých činností. Ve sledovaných hodinách vychovatelé volili formy a metody práce, jimiž u žáků promyšleně rozvíjeli především sociální a komunikační kompetence. Zájmové, odpočinkové a relaxační aktivity byly vhodně doplňovány činnostmi k podpoře pohybového rozvoje žáků se speciálním důrazem na házenou. Žáci mají k různorodým činnostem zajištěné odpovídající samostatné prostory ve všech odděleních školní družiny i ve školním klubu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má účelně nastavená pravidla pro hodnocení žáků, která jsou součástí školního řádu. Podklady pro hodnocení žáků získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období prostřednictvím písemných prací, ústního zkoušení, referátů, projektů, aj. Zjišťování vzdělávacích výsledků žáků je v kompetenci třídních učitelů a je také projednáváno na metodických sdruženích a předmětových komisích. V případě žáků ohrožených školním

neúspěchem jsou přijímána adekvátní opatření (doučování, konzultace se zákonnými zástupci žáků, školním poradenským pracovištěm či školským poradenským zařízením). V souvislosti s ověřováním nového školního vzdělávacího programu škola realizuje vlastní srovnávací testy v rámci ročníků a předmětů, výsledky jsou průběžně vyhodnocovány metodickými sdruženími a předmětovými komisemi a jsou přijímána další efektivní opatření směřem ke kvalitě a validitě testů. Škola rovněž využívá externí testování k získávání informací o výsledcích vzdělávání žáků v 5. a 9. ročníku v hlavních předmětech kurikula (český jazyk, matematika, anglický jazyk). Vedení školy je o průběžných a celkových výsledcích žáků systematicky informováno v rámci svých pravidelných schůzek a rovněž analyzuje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání společně s vyučujícími na jednáních pedagogické rady.

Škola přispívá ke komplexnímu osobnostnímu rozvoji žáků a aktivnímu trávení volného času širokou nabídkou zájmových kroužků (např. Házená, Letecký modelář, Šikovné ruce, Pohybové hry, pěvecký kroužek Sboráček, Minivolejbal pro 1.ročník, Počítačový kroužek aj.) i organizováním řady zajímavých akcí se sportovním, společenskovedním nebo environmentálním zaměřením. Žáci jsou cíleně podporováni v účasti na nejrůznějších soutěžích a olympiádách (McDonald's Cup, Odznak všestrannosti, Logická olympiáda, Biologická olympiáda, soutěž ve finanční gramotnosti aj.). Výrazným úspěchem školy bylo např. 13. místo v celostátním kole Konverzační soutěže v německém jazyce, vítězství v krajském kole Poháru rozhlasu (atletika) či obsazení 2. a 4. místa v krajském kole Matematické olympiády.

Poradenské služby ve škole zabezpečuje sedm odborných pracovníků – členů školního poradenského pracoviště (výchovný poradci, kariéroví poradci, školní metodici prevence, školní psycholog a školní speciální pedagog). Náplň jejich práce se v některých oblastech překrývá, ale vzhledem k velikosti školy a široké problematice poskytovaných služeb je systém funkční a efektivní. Školní speciální pedagog systematicky spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními při diagnostikování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zajišťuje realizaci předmětu speciálně pedagogické péče dle doporučení školských poradenských zařízení a koordinuje poskytování podpůrných opatření při výuce. Školní psycholog v úzké spolupráci s metodiky prevence cíleně pracuje se vztahy ve třídách a poskytuje individuální konzultace žákům, pedagogům a zákonným zástupcům. Tematika primární prevence je přirozenou součástí výchovně vzdělávacího procesu a je doplněna nabídkou akcí realizovaných v průběhu školního roku. Účinnost prevence rizikového chování je sledována a pravidelně vyhodnocována. Kvalitně realizované kariérové poradenství (předmět Volba povolání v 8. a 9. ročníku, individuální schůzky se žáky a jejich zákonnými zástupci, spolupráce se středními školami, aj.) efektivně pomáhá žákům a jejich zákonným zástupcům při rozhodování o dalším vhodném vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Od doby poslední inspekční činnosti došlo ve spolupráci se zřizovatelem k výraznému materiálně technickému zhodnocení budovy školy ve Školní ulici. Byla rovněž zkvalitněna konektivita školy včetně vybavení nové serverovny a strukturované datové sítě.
- V srpnu 2022 došlo k personální změně na pozici zástupkyně ředitele školy.

Silné stránky

- Vedení školy aktivně získává finanční prostředky z různých zdrojů, které přispívají ke zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.
- Vedení školy i celý pedagogický sbor vytváří svým vstřícným a respektujícím přístupem pozitivní klima školy a pocit psychického bezpečí žáků.
- Nabídkou zájmových kroužků a organizováním množství aktivit se sportovním, společenskovedním nebo environmentálním zaměřením škola významně přispívá k všestrannému rozvoji osobnosti žáků a k prevenci rizikového chování.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Tradiční formy a metody výuky nevedly žáky k objevování, tvořivosti, ke kritickému myšlení či práci s různými informačními zdroji.
- Učitelé dostatečně nediferencovali práci s ohledem na rozdílné pracovní tempo a potřeby jednotlivých žáků.
- Závěry vyučovacích hodin vyučující nevyužívali v potřebném rozsahu ke zhodnocení práce žáků s ohledem na stanovený vzdělávací cíl. Žáci nebyli vedeni v dostatečné míře k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení. Nebyly využívány vhodné nástroje formativní zpětné vazby.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Zařazovat formy a metody výuky, které podporují objevování, tvořivost, rozvoj kritického myšlení, aktivní vyhledávání informací za účelem zefektivnění vzdělávání.
- Diferencovat a individualizovat výuku směrem k žákům nadaným či s rychlejším pracovním tempem i k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami pro využití vzdělávacího potenciálu a dosažení maximálního učebního pokroku všech žáků.
- Používat při ověřování splnění stanoveného vzdělávacího cíle takové formy, které poskytnou jasnou informaci o jeho dosažení.
- Poskytovat žákům při hodnocení jejich práce formativní zpětnou vazbu, která jim podá relevantní informace o jejich pokroku v učení. Vést žáky k rozvoji schopnosti provádět sebehodnocení ve vztahu k vlastnímu učení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Městem Dvůr Králové nad Labem s účinností od 15. 12. 2013 včetně dodatků č 1 a 2
2. Rozhodnutí Ministerství školství, mládeže a tělovýchovy, č. j. MSMT – 173/2020-2, ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 17. 1. 2020 s účinností od 1. 2. 2020
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 6. 1. 2023
4. Jmenování do funkce ředitele školy vydané Městem Dvůr Králové nad Labem, s účinností od 1. 8. 2012
5. Doklady o dosaženém vzdělání a osvědčení o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
6. Pracovní náplně zaměstnanců školy (vzorek)
7. Rozsah přímé pedagogické činnosti asistentů pedagoga platný ve školním roce 2022/2023
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023
9. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
10. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků (včetně knih úrazů žáků) vedená ve školním roce 2022/2023
11. Školní řád základní školy, vnitřní řády školní družiny, školního klubu a školní jídelny platné ve školním roce 2022/2023
12. Organizační řád školy platný ve školním roce 2022/2023
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
14. Plán rozvoje školy na období let 2022–2025
15. Hlavní úkoly ve školním roce 2022/2023
16. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2022/2023
17. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání, školní družinu a školní klub platné ve školním roce 2022/2023
18. Školní matrika základní školy, školní družiny a školního klubu vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
19. Rozvrhy hodin tříd základní školy platné ve školním roce 2022/2023
20. Rozvrh hodin předmětu speciálně pedagogické péče platný ve školním roce 2022/2023
21. Třídní knihy základní školy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
22. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině a školním klubu vedené ve školním roce 2022/2023
23. Hospitační záznamy ředitele školy a jeho zástupců vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
24. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
25. Zápisy z jednání metodických sdružení a předmětových komisí vedené ve školním roce 2022/2023
26. Preventivní program platný ve školním roce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jana Syřišťová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

.....

Mgr. Jiří Lukáš, školní inspektor

.....

PhDr. Lukáš Zábranský, Ph.D., školní
inspektor

.....

Mgr. Marie Hypšová, školní inspektorka

.....

Bc. Věra Jiránková, kontrolní pracovnice

.....

V Hradci Králové 7. 2. 2023